106,2 у віці першої лактації до 103 – у повновіковій так як інтенсивність росту висоти у попереку з віком сповільнюється порівняно з ростом у холці. Аналізуючи показники індексів: тазогрудного, грудного та масивності у молодих корів, які відповідно становили 89,5; 65,6 та 145,7, можна спостерігати їх збільшення в процесі вікового росту за рахунок кращого розвитку грудної клітки. У повновікових корів вони досягли наступного рівня – 92; 68,6 та 147. Індекси костистості, шилозадості і формату таза з віком не змінилися і у віці першого та повновікових отелів відповідно становили: 14,3-14,1; 167,3 – 168,3 та 92,0-91,4.

Загалом корови червоно-рябої молочної породи стада ПЗ "Старий Ковpай" відрізняються високими показниками, що характеризують будову тіла та якість вим'я, а використання лінійної оцінки, при удосконаленні молочного типу, дає змогу виявити і використати екстер'єрні особливості у подальшій селекційній роботі.

УДК 636.22/28.082

О.А.ХОМ'ЯК

ВЗАЄМОДІЯ "ГЕНОТИП-СЕРЕДОВИЩЕ", ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ВІДТВОРНУ ЗДАТНІСТЬ КОРІВ У СТАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ХУДОБИ ДПЗ "ШАМРАЇВСЬКИЙ"

Білоцерківський державний аграрний університет

За останні 25 років в Україні бурхливо відбувається процес породоутворення. Основним етапом цього процесу є заміна порід, що відставали у прогресивному розвитку, на такі які мали б більший генетичний потенціал за молочною продуктивністю та були пристосовані до машинної технології доїння.

Шляхом схрещування симентальських корів з голштинськими червоно-рябими бугаями була створена українська червоно-ряба молочна порода з високим генетичним потенціалом за молочною продуктивністю. В результаті було отримано помісних тварин різних генотипів за вихідними породами. При цьому тварини з високим рівнем кровності за голштинською породою характеризуються зниженням пристосувальних функцій організму. Ця проблема є досить актуальною і потребує пильної уваги та вивчення, особливо відтворні функції тварин, так як молочна продуктивність проявляється в повній мірі при вчасному паруванні, перебігу тільності та розтелі.

Показники відтворної здатності корів вивчалися в стаді української червоно-рябої молочної худоби ДПЗ "Шамраївський", який є одним із базових господарств із створення української червоно-рябої молочної породи в Київській області.

Аналіз показників відтворної здатності корів різних генотипів при різних умовах годівлі показав, що порівнюючи тварин чистопородної симентальської породи з помісними низькокровними (50% спадковості за голштинською породою) та висококровними (88% і більше спадковості за голштинською породою) тваринами спостерігається збільшення тривалості сервіс-

періоду і міжотельного періоду з підвищенням частки спадковості за голштинською породою.

Також при зростанні кровності за голштинською породою відбувається поступове скорочення сухостійного періоду, що призводить до порушення фізіологічних норм організму, так як: забезпечення нормальних умов для розвитку плода, накопичення в організмі запасу поживних речовин для майбутньої лактації та відновлення залозистої тканини вимені.

Вирахуваний коефіцієнт відтворної здатності (КВЗ) показав, що тільки висококровні тварини мають низький показник 0,92 при нормі від 1 до 0,95.

За повідомленнями М.З.Басовського та М.С.Ківи (1998) у голштинської худоби підвищений обмін енергії і речовин, тому вона негативно реагує на незбалансованість раціонів і годівлю кормами низької якості, і ця реакція проявляється зниженням надоїв, вгодованості тіла, порушенням відтворної функції тварин; підвищенням захворюваності та скороченням терміну їх експлуатації.

Підсумовуючи результати наших досліджень, є підстави вказати на те, що зниження відтворної функції корів з підвищенням частки спадковості за голштинською породою є негативною реакцією генотипу на не відповідні умови середовища.

Таким чином, питання щодо збільшення чи зменшення частки спадковості голштинів потрібно вирішувати відповідно до забезпеченя тварин якісною кормовою базою на підприємствах, враховуючи фактор взаємодії між генотипом і середовищем.

УДК 636.273:23.033.(477)

Г.О.ЦІЛУЙКО, Г.Т.ШКУРИН, В.П.ЛУКАШ

ЗАСТОСУВАННЯ ГЕНЕТИЧНИХ МАРКЕРІВ ПРИ ФОРМУВАННІ СТРУКТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ СИМЕНТАЛЬСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ

Інститут м'ясного скотарства УААН

Симентальська порода, як порода, що має досить глибокі історичні корені і специфіку свого генезису потребує розробки і впровадження селекційно-генетичних заходів щодо її перепрофілювання з молочно-м'ясного на м'ясний напрям продуктивності.

Програмою створення (формування) української симентальської м'ясної породи передбачено використання генофонду симентальської породи вітчизняної, австрійської, німецької і північноамериканської селекції. Ця робота включає добір маточного поголів'я і бугаїв-плідників відповідних екстер'єрно-конституційних типів і вираженості певних ознак, розробки планів добору із закладенням та подальшим використанням селекціонованих на високу м'ясну продуктивність і відповідність бажаному типу ліній, споріднених груп і родин, формування масиву українського м'ясного симентала.

Симентали є схожими, спорідненими, їх алелофонд різноманітний і порода високо гетерогенна. Підтвердженням є характеристика симентальської породи за групами крові і поліморфними білковими системами.